

Gf.IV.30.629/2015/6.

A Debreceni Ítéltábla a Palotai Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Palotai Beáta ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) felperesnek -, a Dr. Pankotai Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Pankotai Zoltán ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2015. október 12. napján meghozott 9.G.40.165/2014/28. számú ítélete ellen a felperes által 30. sorszám alatt előterjesztett és 32. sorszámom megindokolt fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - a 2015. január 27. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 635 000 (Hatszázharmincötezer) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára - 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázézer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes jogelődje a **JOGELŐD NEVE** (a továbbiakban: alperes jogelődje) 2013. december 31. napjával beolvadt az alperesbe. Az alperes jogelődje és a **KFT1.** 2007. november 28. napján szállítási keretszerződést kötött, amelyben a **KFT1.** által a váci kórházban üzemeltetett patikába gyógyszerek szállítását vállalta.

A **KFT1.** 2012. július 4. napja óta felszámolás alatt áll, tagjai a **ZRT1.** és a **KFT2.** volt. A **KFT1.-** nek 2011. január 1. napjától nem volt megválasztott vezető tisztségviselője, együttes képviseleti joggal **F.X.A.** és **H.A.A.M.**, valamint **K.R.** munkavállalók jártak el a cég nevében. 2010. december 31. napjáig a **KFT1.** ügyvezetője **dr. I.P.** volt, aki a **KFT2.** vezető tisztségviselője is volt. A **KFT2.-** vel szemben 2013. október 12. napján kényszertörlési eljárás indult, 2015. május 22. napja óta felszámolás alatt áll.

2012. január 4. és június 27. napja között 33 alkalommal a **KFT2.** az alperes jogelődje részére összesen 56 120 000 Ft-ot utalt át. Az átutalásokról e-mailben is tájékoztatta az alperes jogelődjét, a megjegyzés rovatban pedig feltüntette, hogy „gyógyszerrendelés **KFT1.**”.

A 2014. július 8. napján keltezett levelében a **KFT2.** „kta.”, valamint a **CÉG NEVE** képviseletében eljáró jogi képviselő tájékoztatta az alperest, hogy a **KFT2.** az alperessel szemben fennálló 56 120 000 Ft összegű követelését átruházta a **CÉG NEVE** engedményesre. Az értesítő levélben a **KFT2.** „kta.” azt is közölte, hogy 2012. január 4. és 2012. június 27. napja között tévesen utalt át az alperes részére 56 120 000 Ft-ot, ezért azzal az alperes jogalap nélkül gazdagodott, melynek visszafizetésére az engedményes részére 15 napos határidővel szólította fel.

A 2014. július 29. napján keltezett levelében az alperes vitatta az engedményezett követelés jogalapját. Álláspontja szerint a **KFT2.** azért fizetett meg 56 120 000 Ft-ot az alperes jogelődjének, mert átvállalta a **KFT1.** tartozását.

A **CÉG NEVE** 2014. október 17. napján keltezett levelében arról tájékoztatta az alperest, hogy a felperesre engedményezte a vele szembeni követelését.

A felperes a kereseti kérelmében - a 2014. március 14. napjáig hatályban volt - „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 361. §-a alapján jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozással 56 120 000 Ft tőke és járulékai megfizetésére kérte az alperes kötelezését az engedményezési szerződésekre hivatkozással.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségében történő marasztalását kérte. Vitatta, hogy a felperes és jogelődjei között érvényesen létrejöttek az engedményezési szerződések, ezért állítása szerint hiányzik a felperes keresetőségi joga. Érdemi ellenkérelmében pedig arra hivatkozott, hogy a **KFT2.** az 56 120 000 Ft-ot nem jogalap nélkül, hanem azért fizette meg az alperes jogelődjének, mert átvállalta a **KFT1.** tartozását, amelyhez az alperes jogelődje hozzá is járult.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt az alperes perköltségének a megfizetésére.

A döntését azzal indokolta, hogy a perben a felperes nem igazolta a keresetőségi jogát. Amennyiben ugyanis az engedményezési szerződés már 2013. május 13-án aláírásra is került, az érvénytelen, mert egy nem létező követelést tartalmazott. A **KFT1.** ugyanis nem az alperessel, hanem annak jogelődjével állt jogviszonyban, a **KFT2.**-nek ekkor még követelése csak az alperes jogelődjével szemben állt fenn. A felperes és jogelődjének az engedményezésről szóló 2014. június 8-i értesítése időpontjából, a **CÉG NEVE** és a **KFT2.** közötti a 2013. május 17. napján létrejött engedményezési szerződés módosításából és a per egyéb adataiból pedig azt a következtetést vonta le, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az engedményezési szerződés a **KFT2.** és a **CÉG NEVE** között már a kényszertörlési eljárás megindítása előtt létrejött. Annak időpontját követően viszont már „A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról” szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 116. §-ának (3) bekezdése alapján a **KFT2.** képviselője a cég vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot - mint az engedményezésről történő értesítés is - nem tehetett.

Megállapítása szerint, ezért a **KFT2.** és a **CÉG NEVE** között létrejött engedményezés az alperessel szemben nem hatályosult, amelynek eredményeként a felperes és a **CÉG NEVE** közötti engedményezési szerződés sem hatályosulhatott.

Érdemben is vizsgálta a felperes kereseti kérelmét, melyet azért talált megalapozatlannak, mert - megállapítása szerint - nem álltak fenn a régi Ptk. 361. §-a szerinti jogalap nélküli gazdagodás feltételei. A **KFT2.** ugyanis a **KFT1.** tagjaként e cég tartozásának az átvállalása miatt fizette meg az alperes jogelődje részére a váci kórházba szállított gyógyszerek 56 120 000 Ft-os vételárát.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen a sérelmezett határozat megváltoztatását és a kereseti kérelmének történő helyt adást, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, valamint az alperes perköltségében való marasztalását kérte.

Állította, hogy a sérelmezett ítélet eljárási és anyagi jogi szempontból is megalapozatlan. Vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy ne igazolta volna a keresetösségi jogát. Szerinte ugyanis az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a feltárt tényállási elemeket, a bizonyítékokat nem összességükben értékelte, ezért a tényállást „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. §-ában foglaltakat megsértve állapította meg. A téves mérlegelés miatt pedig helytelen jogi következtetésekre jutott, amelynek folytán az ítélete megalapozatlan.

Véleménye szerint az alperesnek, illetve jogelődjének már 2014. június 8. napját megelőzően is - ekkor küldött értesítést a **KFT2.** az alperes jogelődjével szembeni követelés **CÉG NEVE**-ra való engedményezéséről - tudomása volt a követeléséről. Ennek igazolására F/1. alatt csatolta **Z.M.** 2012. október 29-én küldött email-ét, amelyben a **KFT2.** ügyvezetőjét arra kérte, hogy nyilatkozzon az átutalt összegek jogcímére. Véleménye szerint a peres eljárás során a felperes jogelődje és az alperes jogelődje között a per tárgyát képező átutalások folyamatosan vita tárgyát képezték, mely körülmények azonban a kereset elbírálása szempontjából nem relevánsak.

Álláspontja szerint ezért iratellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes jogelődje és a **KFT2.** nem 2013. május 13-án kötött engedményezési szerződést, és azt nem 2013. május 17-én javították ki, miután észlelték a kötelezett nevének az elírását.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság - bizonyítási teherről való - tájékoztatásának megfelelően a csatolt okiratokkal, valamint **B.M.** közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával megfelelően igazolta, hogy az engedményezések az okiratokon szereplő időpontokban kerültek aláírásra.

Hangsúlyozta, hogy azok megfelelnek a Pp. 196. §-ának (1) bekezdése szerinti alaki követelményeknek, így teljes bizonyító erejű magánokiratoknak minősülnek, így a Pp. 197. §-ának (1) bekezdése alapján az alperest terhelte - az okiratok valódiságának kétségbe vonása miatt - az ellenbizonyítás.

Hivatkozott arra is, hogy a **KFT2.** kényszertörlési eljárása alatt az alperesnek küldött értesítés nem ütközik a Ctv. 116. §-ának (3) bekezdése szerinti tilalomba, az ugyanis nem a cég vagyonával kapcsolatos jognyilatkozat. A **KFT2.** 2014. február 18. és 2015. május 22. napja között egyébként sem állt kényszertörlés alatt. A cégbíróság 2014. február 18. napján keltezett végzésével ugyanis megszüntette a kényszertörlési eljárást és kezdeményezte a cég ellen a felszámolási eljárás megindítását, melynek elrendelésére csak 2015. május 22. napján került sor.

Vitatta az elsőfokú ítéletnek a tartozásátvállalás létrejötté tárgyában tett megállapításait. Állította, hogy az alperes erre vonatkozó nyilatkozatai ellentmondóak. Hangsúlyozta, hogy a **KFT2.**-től megkapott átutalásokat előlegként írta jóvá, amely tény kizárja a tartozásátvállalás utólagos létrejöttét.

Azzal is érvelt, hogy az alperes által bejelentett és kihallgatott tanúk (**B.E., F.X.A., Z.M.** és **H.A.A.M.**) vallomásai sem támasztották alá az alperesnek e körben tett tényállításait, ezért ő a csatolt okiratokkal bizonyította, hogy fennállnak a jogalap nélküli gazdagodás feltételei.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének - indokai alapján való - helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti a **KFT2.** „kta.” nyilvános cégiratainak tartalma alapján a következőkkel:

A **KFT1.** működéséhez a **KFT2.** 2007. óta rendszeresen tagi kölcsönt folyósított. A **KFT2.** a **KFT1.**-nek 2007. december 17. napján 205 000 000 Ft, 2008. március 16. napján 257 000 000 Ft, 2009. május 28. napján 130 000 000 Ft összegű tagi kölcsönt nyújtott. A **KFT1.**-vel szembeni tagi kölcsön követeléseket utóbb a másik tagra, a **ZRT1.**-re engedményezte. Az engedményes nem teljesített, ezért a **ZRT1.** a **KFT2.** kényszertörlési eljárásában a tagi kölcsönök engedményezése tárgyában kötött szerződések meg nem fizetése miatt 2014. március 4. napján hitelezői igényt jelentett be.

A **KFT2.** a 2011. október 31-i fordulónapra elkészített átalakulási vagyonelejtár tervezetében 33 241 000 Ft tagi kölcsönt tartott nyilván a **KFT1.**-vel szemben követelésként.

2012. április 26. napján a **KFT1.** nevében **F.X.A.** és **H.A.A.M.** együttes cégjegyzési joggal rendelkező munkavállalók, valamint a **KFT2.** engedményezési szerződést kötött, amelyben a **KFT1.** a **KFT2.**-re engedményezte a **KÓRHÁZ-zal** szemben 2012. február 9. és április 26. napja között keletkezett 98 841 303 Ft összegű követelését.

Az így kiegészített tényállásra tekintettel a fellebbezés megalapozatlan.

Az ítéletábrának a fellebbezése elbírálása körében elsődlegesen a felperes keresetösségi joga tárgyában kellett határoznia, az alperes ugyanis vitatta a felperes jogelődjei által kötött engedményezési szerződés érvényességét.

A régi Ptk. 328. §-ának (1) bekezdése szerint a jogosult követelését szerződéssel másra átruházhatja (engedményezés). Az engedményezés eredményeképp alanyváltozás következik be a kötelelem hitelezői (jogosult) oldalán: az eredeti jogosult (engedményező) helyére belép az engedményes, a kötelelem azonban az alanycsere ellenére egyebekben változatlan formában fennmarad. Az engedményezés a kötelezett pozícióját nem érinti, ezért nem érvényességi feltétel a kötelezett értesítése. A kialakult bírósági gyakorlat elismeri ugyan a kötelezettnek azt a jogát, hogy az engedményes perbeli legitimációját vitassa, de az csak addig terjedhet, hogy kétségbe vonja az engedményezés megtörténtét. A perbeli esetben azonban az alperes nem azt állította, hogy a felperes jogelődjei nem kötötték meg az engedményezési szerződést, csupán arra hivatkozott, hogy az nem az írásba foglalt engedményezési szerződésen feltüntetett időpontban jött létre. Ugyanakkor a kötelezett a vele szemben fennálló követelést érintő engedményezési szerződés érvénytelenségének a vitására pedig a régi Ptk. 234. §-ának (1) bekezdése és a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 10. pontja alapján csak akkor jogosult, ha olyan speciális körülmény áll fenn, amelynél fogva a kötelezett számára nem lényegtelen, hogy az eredeti jogosult vagy az engedményes részére kell teljesítenie (BH2015.157., Kúria .../5.). Ilyenre az alperes maga sem hivatkozott, az engedményezési szerződést pedig az engedményes kényszertörlési eljárás alatti értesítése nem teszi érvénytelenné. A régi Ptk. 328. §-ának (3) bekezdése előírja ugyan a kötelezett értesítési kötelezettségét az engedményezésről, azonban ennek elmaradása azzal a jogkövetkezéssel jár, hogy a kötelezett az értesítésig jogosult az engedményezőnek teljesíteni.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából az engedményezési szerződés érvénytelenségével összefüggő további megállapításokat.

Az ítéletábrának a felperes fellebbezésének elbírálásakor abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy az alperes eleget tett-e a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettségének, és bizonyította-e, hogy a jogalap nélküli gazdagodása feltételei nem állnak fenn.

Az ítéletábra e körben arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes állításával szemben az iratokhoz csatolt bankszámla utalások másolatai (13/A/2., 5/A/5-5/A/28.) alátámasztották az alperesnek azt az állítását, hogy a felperes jogelődje az 56 120 000 Ft-ot nem jogalap nélkül, hanem a **KFT1.** helyett fizette ki. A peres felek ugyanis egyezően adták elő (felperes jogi képviselője 4. jegyzőkönyv 2. oldal, alperes 5. sorszámú előkészítő irata), hogy ezek az átutalások a **KFT1.** és az alperes jogelődje között létrejött szállítási keretszerződés alapján szállított gyógyszerek vételárának az előtörlesztésére kerültek kifizetésre. A felperes által sem vitatottan ez alapján az alperes jogelődje a szerződés szerinti kötelezettségeit teljesítette, a **KÓRHÁZ** részére a megrendelt gyógyszereket leszállította. Bár a **KFT1.**-nek cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselője valóban nem volt ebben az időszakban azonban a gazdasági tevékenységét folytatta. Erre utal az alperes által 18/A/2. alatt csatolt engedményezési szerződés is, amelyben a **KFT1.** képviselőre jogosult munkavállalói a **KÓRHÁZZal** szembeni követeléseket a **KFT2.**-re engedményezték 98 841 303 Ft-os összegben. Ez az engedményezési szerződés még azt is rögzíti, hogy a **KÓRHÁZZal** 2005. november 22. napján kötött vállalkozási szerződés, továbbá a 2007. október 24. napján kötött közreműködői szerződés alapján 2012. február 9. és 2012. április 26. napján között teljesített szolgáltatások tárgyában jött létre. Ezek körébe pedig beletartozik az alperes jogelődje által a Kórház részére szállított gyógyszer is. Az engedményezési szerződésben megjelölt követelések, valamint a **KFT2.** „kta.” által átutalt előlegek összege pedig azért nem azonos, mert a **KFT1.** nem beszerzési áron számlázta tovább a gyógyszereket a kórháznak.

Rámutat az ítéletábra, hogy a **KFT2.**-nek ebben az időszakban önálló cégjegyzési joggal rendelkező vezető tisztségviselője **dr. I.P.** volt. **K.O.** tanú nyilatkozata szerint pedig **dr. I.P.** utasította, hogy a **KFT1.** nevében utaljon összegeket az alperes jogelődje részére. Bár a tanúként kihallgatott **F.X.A.** azt nyilatkozta, hogy nem tudja, hogy a **KFT1.** tartozását fizette meg a **KFT2.** „kta.” az alperes jogelődjének (27. jegyzőkönyv 2-3. oldal), ugyanakkor ennek a nyilatkozatának ellentmond a 18/A/2. alatt csatolt engedményezési szerződés tartalma, melyet a **KFT1.** egyik képviselőjeként aláírt **H.A.A.M.** is elismerte, hogy a **KFT1.** folytatta a tevékenységét ebben az időszakban is, az alperes jogelődje által a váci kórháznak leszállított gyógyszerek felhasználásra kerültek. Ezek a tények pedig kizárják, hogy az alperes a gyógyszerek vételárával jogalap nélkül gazdagodott.

Kiemeli az ítéletábra, hogy a tanúként kihallgatott **Z.M.** is azt nyilatkozta, hogy **dr. I.P.** mondta neki, hogy a likviditási gondokat ő oldja meg úgy, hogy a **KFT1.** helyett fizet (8. jegyzőkönyv 9. oldal). Ez a nyilatkozata pedig összhangban van **B.E.** Mónika tanú kihallgatása során tett nyilatkozatával (8. jegyzőkönyv 6. oldal), valamint **K.O.** előadásával is, aki elismerte, hogy részére **dr. I.P.** adott utasítást az utalásra írásban vagy szóban (8. jegyzőkönyv 3-4. oldal). Önmagában az a körülmény pedig, hogy **dr. Z.M.** jogilag nem „megfelelően” minősítette a **KFT2.** „kta.” utalásait, a nyilatkozatát nem teszi értékelhetetlenné.

Hangsúlyozza továbbá az ítéletábra, hogy a **KFT2.** „kta.” nyilvános cégiratai is alátámasztják, hogy a **KFT1.** működtetése a tagok által évek óta tagi kölcsönből történt, az a **KFT2.** „kta.” könyvviteli nyilvántartásában szerepelt is, amelynek feltüntetése „A számvitelről” szóló 2000. évi C. törvény 15. §-ának (3) bekezdésében és a 165. §-ában foglalt valóság elvének megfelelően történt. Az alperes által csatolt okiratokkal szemben pedig a felperes még csak nem is hivatkozott rá, hogy a jogelődje, a **KFT2.** „kta.” könyvviteli nyilvántartásában a per tárgyát képező kifizetések az alperes jogelődjével szemben voltak nyilvántartva.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - részben eltérő indokokra tekintettel - helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes a másodfokú eljárással felmerült saját költségét (ügyvédi munkadíj) saját maga köteles viselni. Köteles továbbá megtéríteni a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a pernyertes alperes számára a jogi képviselével felmerült másodfokú perköltségét, amelynek összegét az ítéletábra „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (1) bekezdése, (2) bekezdésének c) pontja, (5) és (6) bekezdései alapján határozta meg figyelembe véve a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján felszámítandó forgalmi adó összegét is. A másodfokú eljárással felmerült ügyvédi munkadíj megállapításánál az ítéletábra tekintettel volt a pertárgy értékén kívül arra is, hogy az alperes írásban fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, illetve a jogi képviselője a tárgyaláson megjelent.

A felperes illetékfeljegyzési jog kedvezménye folytán az állam által előlegezett és „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított összegű illeték megfizetésére a pervesztes felperest az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján kötelezte az ítéletábra.

Debrecen, 2016. január 27.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -